

FIȘA DISCIPLINEI¹

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	TEOLOGIE ORTODOXĂ ȘI MUZICĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii	Licență (2020-2023)
1.6. Programul de studii	ARTA SACRĂ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în teologia liturgică (I)			2.2. Cod disciplină	AS 217		
2.3. Titularul activității de curs	Dumitru A. VANCA						
2.4. Titularul activității de seminar	--						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (Ob – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Ob, DS

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs	24	-	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					10
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					-
• Tutorat					-
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					-
Total ore activități individuale					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții [ENTRY REQUIREMENTS]

4.1. de curriculum [anterior courses]	AS 105; AS 106; AS 103; AS 104.
4.2. de competențe	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Videoproiector, lap-top, flipchart
--------------------------------	---

¹ Întocmită în acord cu programa recomandată de Sectorul Teologic-Educational al Patriarhiei Române, prin adresa Nr. **6.872/19.06.2015**

5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă, lap-top, flipchart, video-proiector
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște și utilizează terminologia specifică; - Cunoaște, definește și înțelege evoluția istorică a rânduielilor liturgice; - Aplică teorii și metode în realitățile practice pastorale.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște și aplică reguli și sisteme eficiente de învățare și cercetare eficientă, pentru valorificarea creativă a propriului potențial; - Cunoaște și respectă principiile și normele de etică profesională; - Culege informații din medii științifice eterogene, adaptând și aplicând principii și cunoștințe noi în contexte liturgice și pastorale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Însușirea cunoștințelor generale și specifice privind evoluția cultului divin; - Cunoașterea structurii și semnificației simbolice și liturgice a principalelor rânduieli de cult; - Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine. - Familiarizarea cu aspectele practice ale slujirii liturgice.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște și poate aplica conceptul de lucrare liturgică; - Definește și explică evoluția generală a cultului creștin; - Cunoaște trăsăturile specifice ale cultului liturgic al BOR; - Cunoaște și poate explica diferențele între treptele liturgice sacramentale;

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în studiul Liturgicii (1) [Introduction to the Liturgical theology] <ul style="list-style-type: none"> • Ce este liturgia? Introducere metodologică privind studiul Teologiei liturgice și cerințele privind promovarea și notarea [What is liturgy? Methodological Introduction to Historical Liturgical Study & graduating requirements]; • Izvoarele studiului Liturgicii și bibliografia disciplinei [Primary sources & Required readings] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
2. Introducere în studiul Liturgicii (2). Izvoarele [Introduction to the Liturgical. Explore the sources of the Church's liturgy]: <ul style="list-style-type: none"> • Scurtă prezentare a principalelor izvoare [Short presentation of the main sources on the history and theology of the Orthodox] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
3. Introducere în studiul Liturgicii. Instrumente și metode (3). [Introduction to the Liturgical study. Tools and methods]: <ul style="list-style-type: none"> • Limbajul simbolic și comunicarea în actul liturgic [Symbolic language and communication in the liturgy]; • Gesturile și lucrările în actul liturgic [Gesture and action in the liturgy]; • Cultul creștin. Metode de cercetare și interpretare teologică (metoda istorică, metoda ecleziologică, metoda soteriologică, metoda Cristologică, metoda eshatologică.... [Christian worship: research methods and theological interpretation (historical route, ecclesiological route, soteriological route, Christological route, eschatological route)] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
4. Evoluția istorică cultului creștin (1) [Historical evolution of Christian liturgy]: <ul style="list-style-type: none"> • Fundamentalul iudaic al cultului creștin; Iisus Hristos și noul cult; cultul creștin în epoca Noului Testament [The Fundamentals of the Christian worship: Jewish antecedents; Jesus and foundation of a new liturgy; liturgy in the New Testament] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
5. Evoluția istorică a cultului creștin (2) [Historical evolution of Christian liturgy]:	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

<ul style="list-style-type: none"> • Cultul creștin în Imperiul Roman [Christian liturgy during the Roman Empire (Didache, St. Justin The Martyr)]; • Cultul creștin în Imperiul Bizantin [Development of the liturgy in the Byzantine Empire (St. Cyril of Jerusalem, St. Basil and St. John Chrysostom, St. Maxim the Confessor, St. Gherman of Constantinople)]; • Regresia în timpul iconoclasmului [Regression during the eve of iconoclasm]; • Sinteza bizantină a cultului creștin [Byzantine synthesis of the liturgical services]; • Muntele Athos și influența asupra practicilor liturgice [Mount Athos and its influences to the liturgical practice]. 	[Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	
6. Laudele bisericesti [Liturgical hours]: <ul style="list-style-type: none"> • Caracteristicile generale și specific ale Cutului creștin ortodox [General and specific Features of the Orthodox worship]; • Importanța cultului creștin în viața cotidiană [The importance of the worship in the Orthodox life]. 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
7. Sfânta și dumnezeiasca Liturghie [Holy liturgy]: <ul style="list-style-type: none"> • Unitate și diversitate liturgică [Unity and diversity in liturgy] • Mecanismele evoluției liturgice [How the liturgy evolves] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
8. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur și a Sfântului Vasile cel Mare (1) [The Liturgy of St. John Chrisostomos and of St. Basil the Great] <ul style="list-style-type: none"> • Proscomidia. Evoluția istorică [Prothesis. Historical evolution] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
9-10. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur și a Sfântului Vasile cel Mare (1) [The Liturgy of St. John Chrisostomos and of St. Basil the Great] <ul style="list-style-type: none"> • Liturghia cartehumenilor și liturghia euharistică [The liturgy of the catechumens and Eucharistic liturgy] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	4 ore fizice
11. Liturghia Darurilor înainte sfințite [Liturgy of the Presanctified Gifts]	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
12. Persoanele liturgice [Holy orders]: <ul style="list-style-type: none"> • Fundamentele biblice ale instituției sacerdotale [Biblical fundaments of the Christian orders]; • Funcțiunile liturgice ale clerului creștin ortodox [The role of the clergy and their liturgical functions (inferior and superior orders)]; • Laicalul în cultul creștin orthodox [Laity in the liturgical services in the Orthodox Church]; • Monahism și celibat. Rolul femeii și dezbateri privind sacerdoțiul feminin [Monasticism and celibacy, ordination of women etc.] 	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
13. Veșmintele, vasele și obiectele liturgice [Liturgical vestments, vessels and liturgical objects]:	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
14. Materia și uzul său în timpul actelor liturgice [Material in the liturgical services]:	Prelegere & conversație; prezentare Power point și video-proiector; Materiale didactice imprimare [Teaching methods: Lecture & conversation, PowerPoint presentation, video-projections, prints etc.]	2 ore fizice
8.2. Seminar		
--	--	--
8.3. Bibliografie [RECOMMENDED READINGS]: <p>A. Surse primare / Primary sources [to be found in different editions, including online]</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Didahia Apostolilor</i> [=The Didache] • Sf. Iustin Martirul, <i>Apologia I</i> [=The Apology of Justin Martyr] • <i>Constituțiile Apostolice</i> [=Apostolic Constitutions] 		

- Sf. Chiril al Ierusalimului, *Catehezele (mystagogice)* [=Cyril of Jerusalem's Catecheses]
- Pelerinajul Egeriei / *The Pilgrimage Diary of Egeria*

B. Vorbitori de limba română [For Romanian trained speakers]:

- BRANIȘTE, Ene, *Liturgica generală*, Edit. IBMBOR, București, 1985;
- SCHMEMANN, Alexandru, *Introducere în teologia liturgică*, Edit. Sophia, București 2002;
- STĂNILOAI, Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia Ortodoxă*, ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986, 440 p;
- TAFT, Robert, *Ritul bizantin*, Edit. Reîntregirea 2008.
- VANCA, Dumitru, *Introducere în teologia liturgică*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia 2009
- VINTILESCU, Petre, *Poezia imnografică*, Edit. Renașterea 2005, Cluj-Napoca.
- Cărțile de cult ale BOR;

C. Vorbitori de limba engleză [For English speakers]

- BRADSHAW, Paul, *Early Christian Worship: A Basic Introduction to Ideas and Practice*. London: SPCK 1996.
- BRADSHAW, Paul, *The search for the Origins of Christian Worship: Sources and Methods for the Study of Early Liturgy*. 2nd ed. London/New York: Oxford 2002;
- BRADSHAW, Paul, and L. Hoffman (eds.), *The Making of Jewish and Christian Worship*. Notre Dame: University of Notre Dame Press, 1991;
- TAFT, Robert F., *The Byzantine Rite: A Short History*, American Essay in Liturgy, Minnesota, Collegeville, Liturgical Pres, 1992;
- SCHMEMANN, Alexander, *An Introduction to Liturgical Theology*, St Vladimir's Press, New York, 1965;

D. Important Periodicals/Journals for Eastern Liturgical Studies:

- *Dumbarton Oaks Papers*
- *Orientalia Christiana Periodica* (*Orientalia Christiana Analecta*: monograph series)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea corelării cu situațiile concrete pastorale și liturgice, cadrul didactic titular va iniția periodic întâlniri cu reprezentanții angajatorilor principali astfel încât să se asigure de corelarea conținuturilor disciplinei cu activitatea de creație artistică și cu doctrina Bisericii

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza unuiu sau mai multe subiecte extrase</i>	90%
		<i>Implicare în dezbateri</i>	10%
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>Activitate la seminar</i>	-	-
10.6 Standard minim de performanță:			
Pentru nota 5 (cinci): Nominalizează și identifică principalele izvoare ale cultului creștin. Cunoaște principalele linii ale evoluției cultului creștin. Cunoaște principalele genuri poetice creștine. Diferențiază treptele clericale și poate enumera principalele funcțiuni sacramentale.			

Data completării

28.08.2020

Semnătura titularului de curs

.....

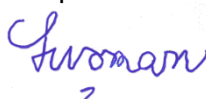

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în catedră

21.09.2020

Semnătura director de departament

.....

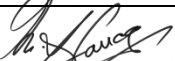
.....

Pr. lect. dr. Dragoş ŞUŞMAN

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
28.09.2020			

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază*;**			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
28.09.2020			

*Formulare orientativă

**Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.